

DEBRECENI
EGYETEM

ELITEK A MODERNKORI MAGYARORSZÁGON

Gazdaság- és társadalomtörténeti szeminárium
Osztatlan tanárképzés, IV. évfolyam, 2019/20. tanév, őszi félév
Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelmi Intézet

SZEMINÁRIUMI TEMATIKA

A KURZUS ADATAI

Kód | BTTR4500MA
Időpont | Szerda, 12 óra
Hely | 406
Oktató | Dr. Kerepeszki Róbert

ÉRTÉKELÉS

Az 6. és 11. órán megírt zárthelyi dolgozatok jegyei alapján.

Évközi zárthelyi dolgozat | Fogalmak, esszékérdés a 2-5. órák témáiból

Félévvégi zárthelyi dolgozat | Fogalmak, két esszékérdés a teljes félév anyagából

IDŐBEOSZTÁS ÉS TEMATIKA

1. óra – 2019. szeptember 11. | Témamegbeszélés
2. óra – 2019. szeptember 18. | Társadalmi átalakulások és az elit fogalmának változásai a 19/20. század fordulóján
3. óra – 2019. szeptember 25. | A Horthy-család
4. óra – 2019. október 02. | Döntéshozók. Karrier-utak politikai elitben
5. óra – 2019. október 09. | A „hagyományos” társadalmi hierarchia csúcsán: az arisztokrácia
6. óra – 2019. október 16. | Évközi zárthelyi dolgozat
7. óra – 2019. november 06. | A vagyoni elit és a nagypolgárság
8. óra – 2019. november 20. | Idegen vidékeken – Diplomáciai elit
9. óra – 2019. november 27. | Szolgálatban – Katonai elit
10. óra – 2019. december 4. | Nők az elitben – Női karrierlehetőségek – Összefoglalás és kitekintés
11. óra – 2019. december 11. | Félévvégi zárthelyi dolgozat

KÖTELEZŐ IRODALOM

AZ ÉVKÖZI ZÁRTHELYI DOLGOZAT ESSZÉKÉRDÉSEIHEZ

- **GYÁNI Gábor:** Demokrácia – hatalom. Az elit fogalma és történelmi változékonysága. Korunk, 2009/3. 3–9. [Online: <https://epa.oszk.hu/00400/00458/00147/index4e9c.html>]
- **LÁZÁR Levente:** A két világháború közötti kormányzati elit. A státuszelit dominanciája. In: Szakértők és pártemberek. Kormányzati elit Magyarországon 1848–2010. Akadémiai, Bp., 2011, 84–109.
- **PÜSKI Levente:** Arisztokrácia a XX. századi Magyarországon. Korunk, 2008/9., 82–92. [Online: <https://epa.oszk.hu/00400/00458/00141/puskil.html>], és Korunk, 2008/10., 97–107. [Online: <https://epa.oszk.hu/00400/00458/00142/puskil.html>]
- **TURBUCZ Dávid:** A Horthy-kultusz. In: A magyar jobboldali hagyomány 1900–1948. Osiris, Bp., 2009. 138–166.

A FÉLÉVVÉGI ZÁRTHELYI DOLGOZAT ESSZÉKÉRDÉSEIHEZ (A FENTIEK MELLETT!)

- **GYÁNI Gábor – KÖVÉR György:** Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris, Bp., több kiadásban („Az elitek” c. fejezet)
- **GYARMATI György:** Hatalmi elit Magyarországon a 20. század második felében, 1945–1989. Korunk, 2009/3. 75–88. [Online: <https://epa.oszk.hu/00400/00458/00147/index896a.html>]
- **KLEMENT Judit:** Nagypolgárság a két világháború közötti Magyarországon? Egy társadalmi réteg meghatározásának lehetőségeiről. In: Zombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Századvég, Bp., 2006. 195–232.
- **PRITZ Pál:** Magyar diplomácia a két háború között. Magyar Történelmi Társulat, Bp., 1995. 19–37.
- **SZAKÁLY Sándor:** A katonai elit Magyarországon 1919–1945 között. Korunk, 2009/3., 63–70. [Online: <https://epa.oszk.hu/00400/00458/00147/indexb1d1.html>]

KÖTELEZŐ ALAPFOGALMAK LISTÁJA

- **Az évközi zárthelyi dolgozathoz |** autoritás, elit, Felsőház, hitbizomány, indigenátus, kulturális tőke, legitimizmus, meritokrácia, messalliance, multipozionális elit, Országos Magyar Gazdasági Egyesület (OMGE), politikai döntéshozó elit, rekrutáció, szociális/társadalmi tőke, szocializáció, társadalmi csoport, társadalmi mobilizáció, társadalmi státusz, társadalmi szerep, virilisták/virilizmus, Vitézi Rend, vitézi telek
- **A félévvégi zárthelyi dolgozathoz (a fentiek mellett! |** attasé, B-listázás, bünbakképzés, Corvin-lánc és Corvin-koszorú, deklasszálódás, diplomácia, etnocentrizmus, Gyáriparosok Országos Szövetsége (GYOSZ), igazoló eljárás, káder, kamarák, konzul, leventemozgalom, nagykövet, presztízs, self-made man, stróman, Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete (TÉBE), Társadalmi Egyesületek Szövetsége (TESZ), zsidótörvények